

Nr 136.

Av herr **Alexandersson m. fl.**, om användande av visst belopp utav krigsförsäkringskommissionens överskottsmedel till avsättning av en fond för främjande av försäkring utav fiskares båtar och redskap.

I statsverkspropositionen har finansministern meddelat, att 20,000,000 kronor^{er} av krigsförsäkringskommissionens överskottsmedel skulle användas för täckande av förluster, som uppstått på andra kristidskommissioners verksamhet. Då emellertid fiskerinäringens utövare genom tagna krigsriskförsäkringar i någon mån bidragit till nämnda överskottsmedels uppkomst, synes det vara motiverat, att någon del av dessa medel användes till fiskerinäringens gagn. Vi vilja särskilt framhålla, att frågan om försäkring av redskap och båtar för fisket är utav stor betydelse, och att det i detta avseende vore naturligt, att fisket finge stöd av överskottsmedlen i fråga.

I utlåtande, som kungl. lantbruksstyrelsen avgivit över en framställning från Bohusläns fiskareförening för sjöförsäkring om anslag från krigsförsäkringskommissionens överskott, har styrelsen hemställt, att av nämnda överskott måtte avsättas en fond, vars avkastning skulle användas huvudsakligen till att främja försäkring av båtar och redskap för fiskare. Då denna lantbruksstyrelsens hemställan ej lär komma till innevarande riksdags prövning, ha vi ansett oss böra genom denna motion bringa frågan inför denna riksdag.

Den föreslagna fonden synes oss böra tagas av det belopp, varmed enligt finansministerns mening krigsförsäkringskommissionens överskottsmedel med all sannolikhet komma att överstiga de 20,000,000 kronor, som han föreslår skola tagas för ersättning av vissa kristidskommissioners förluster.

Vad angår på vilket sätt avkastningen av den föreslagna fonden skulle användas till främjande av ifrågavarande försäkringsverksamhet, få vi hänvisa till lantbruksstyrelsens nämnda här i avskrift bifogade utlåtande (bilaga).

Förutom vad lantbruksstyrelsen i detta avseende anfört, vilja vi framhålla ytterligare en omständighet, som i betydande grad försvårar och fördyrar försäkring av fiskeredskap. Det händer nämligen ej sällan, att fiskarena av passerande fartyg tillfogas stora skador å fiskeredskapen utan att varken fiskarena eller eventuella försäkringsgivare hava möjlighet att göra ersättningsanspråk gällande, då dylika händelser i regel inträffa under natten och man således ej kan iakttaga det skadegörande fartygets namn eller märke.

I motiveringen till sin gjorda hemställan har lantbruksstyrelsen förslagsvis beräknat fondens storlek till 500,000 kronor. Med hänsyn till att fondens uppgift skulle vara att främja försäkringsrörelsen för fiskare i hela landet, blir ett belopp av 500,000 kronor helt visst för litet, varför vi vilja föreslå, att fondens storlek sättes till 1,000,000 kronor.

Enligt vad vi erfarit, har stortinget i Norge beviljat ett betydande belopp som bidrag till ersättning åt fiskare för förluster å fiskeredskap.

Med stöd av det anförda och med hänvisning till lantbruksstyrelsens närslutna i frågan avgivna utlåtande få vi vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta att av krigsförsäkringskommissionens överskottsmedel avsätta en fond på 1,000,000 kronor, vars avkastning skall enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser användas till ovan angivna ändamål.

Stockholm den 21 januari 1921.

Adolf Alexandersson.

Axel Ljungberg.

Oscar Osberg.

B. Cornéliusson.

G. W. Hansson,

Gårda.

Bilaga.

TILL KONUNGEN.

Genom nådig remiss den 21 december 1920 har lantbruksstyrelsen anmodats avgiva underdånigt utlåtande rörande en av Bohusläns fiskareförening för sjöförsäkring gjord framställning om anslag från krigsförsäkringskommissionens överskott till en fond, genom vilkens avkastning de försäkringstagare, som idka fiske, skulle genom avräkning gottgöras förvaltningskostnaderna.

I anledning härav får lantbruksstyrelsen med remissaktens återställande anföra följande.

För fisket utmed landets kuster är det givetvis av stor vikt, att det finnes möjlighet för fiskarna att mot ej alltför höga premier försäkra sina båtar och redskap. För detta ändamål hava fiskarna ock flerstädes bildat kooperativa försäkringsföreningar, inom vilka årspremierna i regel satts låga och särskild uttaxering anlitas för ersättning av större förluster. Sådana försäkringsföreningar finnas i Göteborgs och Bohus, Hallands, Malmöhus, Blekinge och Gottlands län. På stora kuststräckor saknas emellertid dylika försäkringsmöjligheter för fiskarna.

Det är ett starkt önskemål för fiskerinäringen, att denna försäkringsverksamhet utsträcker till landets alla kuster, där sådan försäkring är behöfelig. Det må i detta sammanhang anföras, att de norrländska länens landstingskommitté nyligen föreslagit en utredning för Norrlands vidkommande i detta avseende. För att få dylika försäkringsföreningar till stånd, liksom ock för att främja deras fortbestånd, erfordras dock flerstädes ett ekonomiskt stöd från det allmännas sida. Lantbruksstyrelsen anser sig dock ej kunna förorda det begärda understödet till sökandeföreningen, enär det torde finnas andra likartade föreningar, som med samma skäl skulle kunna göra anspråk på statsunderstöd. Styrelsen vill i stället ifrågasätta, att en del utav krigsförsäkringskommissionens överskottsmedel avsättes till en fond, vars avkastning skulle användas till främjande i allmänhet av försäkring utav fiskebåtar och fiskredskap runt landets kuster. Understöd åt ifrågasatt verksamhet synes kunna komma i fråga i följande avseenden.

För bildandet av försäkringsföreningar kräves ofta ett betydande organisationsarbete, som drager en del kostnader. För att underlätta tillkomsten av dylika föreningar vore det därför önskvärt, att dessa kostnader, åtminstone delvis, kunde täckas av medel från en fond av nu ifrågasatt art.

Även sedan en försäkringsanstalt av nu berörda slag organiserats och börjat sin verksamhet, drager den en hel del förvaltningskostnader, som kunna bli rätt kännbara, och det skulle givetvis i hög grad underlätta ifrågakomna

försäkringsverksamhet, om bidrag till täckande jämväl av dessa kostnader eller del därav kunde erhållas av allmänna medel.

Bidrag till täckande av lidna förluster skulle åter i regel ej utgå från den föreslagna fonden. Endast i särskilda fall, då en försäkringsförening drabbats av så stora förluster, att föreningens existens vore hotad, skulle understöd kunna komma i fråga såsom bidrag till gäldande av dylika förluster.

Det inträffar då och då, ehuru i det hela taget sällan, att häftiga oväder med orkanartade stormar och höga vattenstånd tillfoga fiskarena kännbara förluster i form av skador å bryggor och sjöbodas. Emot dylika olyckshändelser torde det knappast vara möjligt att åstadkomma en lämplig försäkringsform. När olycka av dylik beskaffenhet inträffar, råkar emellertid fiskaren oftast i en mycket svår ekonomisk situation för lång tid framåt, varför statshjälp i sådana fall synes vara synnerligen väl motiverad, då olyckor av detta slag äro oförskyllda och ej stå att förebygga.

En fond, vars avkastning finge tagas i anspråk för ovan antydda ändamål, skulle möjliggöra en mera allmän försäkring av båtar och redskap till för fiskarena överkomliga kostnader, och vara fiskarena till ett gott stöd vid svårare förluster, framkallade av häftiga oväder. Att detta skulle innebära en styrka i fiskarens ekonomiska ställning torde ligga i öppen dag.

Till förmån för bildande av en fond utav ifrågavarande slag torde även tala den omständigheten, att fiskarena genom sina försäkringar mot krigsrisk också i någon mån bidragit till uppkomsten av krigsförsäkringskommissionens överskott.

Storleken av den fond, som för ifrågavarande ändamål skulle erfordras, är styrelsen ej beredd att nu bestämt ange. Förslagsvis skulle styrelsen dock vilja härför beräkna ett belopp av 500,000 kronor. Emellertid torde frågan härom böra avgöras vid utredningen angående ifrågavarande överskottsmedels användning.

På grund av det anförda hemställer lantbruksstyrelsen, att av krigsförsäkringskommissionens överskottsmedel måtte avsättas en fond, vars avkastning skulle enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser användas för ovan av styrelsen föreslagna ändamål. — — — — —

Stockholm den 31 december 1920.

Underdånigst

ERIK INSULANDER.

K. A. Andersson.